

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **Náboženská obec Církve československé husitské v Chlumci nad Cidlinou**, se sídlem Klicperovo náměstí 75, Chlumec nad Cidlinou, proti žalovanému: **Královéhradecká diecéze Církve československé husitské**, se sídlem Ambrožova 728/3, Hradec Králové, zast. Mgr. Jiřím Osvaldem, advokátem se sídlem Bílkova 4, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se o d m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 19. 4. 2015 u zdejšího soudu podání označené jako „Správní žaloba“. Jménem žalobce podal žalobu R. K., který se v žalobě označil za emeritního faráře a finančního zpravodaje žalobce.

Žalobce v žalobě uvedl, že dne 17. 12. 2014 se konalo Výroční shromáždění Náboženské obce CČSH v Chlumci nad Cidlinou. Při něm byli jeho účastníci seznámeni s usnesením diecézní rady žalovaného ze dne 11. 12. 2014, kterým byla odvolána rada starších žalobce a byl jmenován zmocněnec diecézní rady A. T. Vzhledem k tomu, že Výroční shromáždění žalobce považoval tento postup diecézní rady žalovaného za nesouladný s vnitřními předpisy církve, zejména s Ústavou Církve československé husitské, zvolilo novou radu starších a tato skutečnost byla oznámena žalovanému. Diecézní rada žalovaného však odpověděla dopisem ze dne 6. 1. 2015, že výroční shromáždění, ani volbu rady starších, neuznává, neboť výroční shromáždění nebylo svoláno jmenovaným zmocněncem.

Žalobce s tímto postupem žalovaného nesouhlasil a odvolal se k Ústřední radě CČSH jako nejbližšímu odvolacímu orgánu. Ta dopisem ze dne 13. 1. 2015 sdělila, že věc je pouze v kompetenci žalovaného.

Žalobce proto podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), o neuznání zvolené rady starších žalobce, neboť dle jeho přesvědčení

v tomto případě církev jednala v rozporu se svými řády a byly vyčerpány všechny opravné prostředky.

Navrhl, aby krajský soud zrušil rozhodnutí Královéhradecké diecéze CČSH o neplatnosti Výročního shromáždění Náboženské obce CČSH v Chlumci nad Cidlinou a volby Rady starších Náboženské obce CČSH v Chlumci nad Cidlinou.

V závěru žaloby požádal R. K., aby mu byla korespondence zasílána do datové schránky vedené na jeho fyzickou osobu, nikoliv do datové schránky žalobce.

Ve vyjádření k žalobě upozornil žalovaný s odkazem na čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, že soudní přezkum výročního shromáždění náboženské obce, případně navazujících rozhodnutí církevní samosprávy, by představoval nepřípustný zásah do ústavně zaručeného práva církví spravovat si své záležitosti nezávisle na státních orgánech. Přezkoumávat taková rozhodnutí tedy soudům nepřísluší.

Uvedl dále, že dle platného zápisu v rejstříku církví jedná za žalobce v rozsahu stanoveném Ústavou CČSH farář P. a zmocněnec diecézní rady A. T. R. K., který za žalobce předmětnou žalobu podal, je dle žalovaného soukromou osobou, která není za žalobce oprávněna jednat, tedy ani podat žalobu.

Navrhl proto, aby krajský soud řízení ve věci zastavil, neboť nemá působnost přezkoumávat rozhodnutí církevní samosprávy.

Následně bylo dne 29. 5. 2015 doručeno krajskému soudu podání podepsané V. P., farářem a A. T., zmocněncem diecézní rady, kterým berou podanou žalobu zpět. Jako důvod uvedli skutečnost, že žalobu podala osoba, která není oprávněna za žalobce jednat, přičemž žalobce se žalobou nesouhlasí a nemá s ní nic společného.

Krajský soud usoudil o věci následovně.

S ohledem na shora uvedené se nabízelo vyřešit posuzovanou věc tak, že by krajský soud usnesením řízení zastavil s odkazem na § 47 písm. a) s. ř. s., dle něhož tak soud učiní, vzal-li návrhatele svůj návrh zpět.

Krajský soud však nemohl přehlédnout, že žalobu za žalobce podala osoba odlišná od těch, které následně učinily její zpětvzetí. Ty navíc tvrdily, že osoba, která za žalobce žalobu podala (R. K.), nebyla v tu dobu za žalobce oprávněna takto učinit.

Z výpisu z Rejstříku evidovaných právnických osob vedeného Ministerstvem kultury krajský soud zjistil, že za žalobce je oprávněn jednat zmocněnec diecézní rady a farář. Zmocněncem měl být od 16. 12. 2014 jmenován A. T., farářem od 1. 12. 2014 V. P. A. T. byl jmenován zmocněncem poté, co byla u žalobce rozpuštěna rada starších, V. P. farářem poté, co byl z funkce faráře odvolán R. K.

Krajský soud však nemohl přehlédnout, že právě ohledně odvolání rady starších diecézní radou žalovaného, ohledně jejího nového zvolení výročním shromážděním žalobce dne 17. 12. 2014, jakož i ohledně jmenování A. T. diecézním

zmocněncem, panují do současné doby mezi Náboženskou obcí CČSH v Chlumci nad Cidlinou a Královéhradeckou diecézí CČSH značné neshody a rozpory. Z předložených podkladů tak není v tuto chvíli možné bez dalšího postavit najisto, které osoby byly v době podání žaloby, resp. v době podání jejího zpětvzetí, za žalobce oprávněny jednat.

Nelze tedy s jistotou říci, zda žaloba byla za žalobce podána osobou, která k tomu byla oprávněna. Pokud nikoliv, nebylo by ani nutné brát žalobu zpět, neboť na takové podání by se hledělo, jako kdyby nebylo učiněno. Pokud ano, pak bylo řízení řádně zahájeno. Následně ale vyvstává otázka, zda v takovém případě byly oprávněny učinit zpětvzetí žaloby osoby, které tak učinily. Jestliže oprávněny byly, pak by bylo na místě s ohledem na shora citované ustanovení s. ř. s. řízení o žalobě zastavit. Pokud nikoliv, řízení o žalobě by mělo nadále probíhat.

S ohledem na tyto nejasnosti se krajský soud rozhodl přistoupit k věci tak, aby co nejvíce šetřil hmotná i procesní práva žalobce. Za rozumné totiž považuje od uvedeného problému se statutárními zástupci žalobce odhlédnout a zaměřit se na podstatu věci, kterou vystihl ve svém vyjádření žalovaný. Může soud ve správním soudnictví přezkoumávat rozhodnutí církevní samosprávy, v daném případě rozhodnutí žalovaného o neplatnosti výročního shromáždění náboženské obce a neplatnosti volby její rady starších?

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen "rozhodnutí"), domáhat žalobou zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Soudy ve správním soudnictví tedy přezkoumávají zákonnost rozhodnutí vydávaných správními orgány. Ty definuje ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. upravující pravomoc soudů, podle něhož soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Mezi takové orgány ovšem orgány církevní samosprávy rozhodně nelze zahrnout. Pravomoc správního soudu k přezkumu rozhodnutí orgánů církevní samosprávy tak zákonem založena není (v souvislosti s tím srovnej § 7 občanského soudního řádu).

Uvedená právní úprava je ostatně plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle něho církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech. V případech rozhodování orgánů církevní samosprávy v těchto záležitostech se tedy jedná plně o vnitřní autonomii církve, nejsou tím dotčena veřejná subjektivní práva osob ve smyslu § 2 s. ř. s.

Na podporu tohoto právního závěru odkazuje krajský soud jak na judikaturu Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 6/2002 nebo nálezy ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. IV. ÚS 3597/2010), tak na judikaturu Nejvyššího

správního soudu (rozsudek ze dne 29. 1. 2008, č.j. 2 As 54/2007-94; dostupný na www.nssoud.cz), tak rovněž na judikaturu Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 21. 2. 2007, sp. zn. 28 Cdo 823/2006).

Ze shora uvedeného plyne, že žaloba by neměla naději na úspěch, a to ani v případě, kdyby bylo postaveno najisto, že byla podána za žalobce osobou k tomu oprávněnou. Sdělení tohoto právního závěru účastníkům řízení považuje krajský soud za užitečné a potřebné, mimo jiné také proto, aby se tak předešlo podávání obdobných žalob do budoucna.

Rozhodl se proto žalobu odmítnout ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení, konkrétně pro nedostatek pravomoci soudu k projednání podané žaloby. Tento nedostatek je neodstranitelný a v řízení před soudem pro něj nebylo možné nadále pokračovat.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud odkazem na § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. K úhradě soudního poplatku nebyl žalobce soudem ani vyzván, nebylo tedy nutné rozhodovat o jeho vrácení, na které by žalobci vznikl nárok dle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. července 2015

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu